

Bra att veta – Sommarens faror - Giftalger

GIFTALGER

Blåalger (*Cyanobacteria*) är primitiva plantor/organismer som klassas som alger men de har även en del av bakteriernas egenskaper. Man finner dem i sötvattenssjöar, i bräckt vatten och i havet. Det finns flera olika typer, de som lever på ytan och de som lever på botten. Allt beror på storleken på det vatten de lever i, tillgången på ljus och hur mycket näring som finns. Det är encelliga organismer som vanligtvis växer i klungor eller i långa stråk. De omger sig oftast av ett slemmigt skikt. Vid gynnsamma förhållanden, dvs när det är soligt och vattnet är varmt och rikt på näring (speciellt kväve och fosfor) kan blåalgerna växa massivt och "blomma". Färgen på algerna varierar från blå-grön som är vanligast till rött, brunt och svart.

Om förhållandena ändras så dör cellerna, löses upp och släpper ut sina toxiner (gifter) och driver in till kusten vilket gör dem farliga för badande husdjur.

Hundar utsätts för dessa alger både genom att dricka vattnet och genom att bada i det (katter brukar inte gå och dricka vatten med giftalger i). Gifterna som algerna producerar är farliga och kan leda till döden. Döden kommer oftast mycket snabbt. Om algerna är koncentrerade i vattnet behövs inte en så stor mängd för att döda en hund eller andra djur.

Giftigheten beror på hur stor mängd hunden får i sig men också på hur upplöst algen är. Vissa arter producerar och innehåller hepatotoxiner (levergifter). Dessa skadar cellerna i levern vilket leder till celldöd och levern slutar fungera. Man kan ibland till och med få blödningar i levern.

Levern har en central roll i kroppens funktion som att t ex exempel producera koagulationsfaktorer och protein och döden beror oftast på den kraftiga leverskadan i kombination med blödningar och chock.

Vissa arter av alger producerar också neurotoxiner (nervgifter) , dessa påverkar andningen och rörelsemönstret och till slut gör de att hunden börjar dregla, krampa och dör.

Slutligen finns det gifter i cellväggarna som är mycket irriterande för slemhinnor och hud. Dessa gifter är delvis ansvariga för kräkningarna och diarrén som uppkommer efter algförgiftning.

Hundar som utsatts för alger brukar få symptom mellan 15 och 60 minuter efter att de fått i sig algerna. Vissa dör inom 10-30 minuter efter att de har börjat visa symptom.

Om de kommit i kontakt med en mindre mängd får de kräkningar. De får även buksmärtor och ibland även diarré. Kräkningarna och diarrén kan vara blodiga. Beroende på vilken typ av alger de fått i sig kan de även utveckla andra symptom som t ex bleka slemhinnor, rest ragg, slöhet, svaghet, dålig koordination, smärta, andningssvårigheter och koma mm...

De hundar som utsätts för den art som är giftig för levern har symptom under en längre period och blodprov visar förhöjda lever- och njurvärden och försämrade koagulation.

Hundar som misstänks ha fått i sig giftalger skall genast uppsöka veterinär. Behandling måste sättas in snabbt och går framförallt ut på att få bort algerna från hunden. Hundar som har druckit av vatten med alger i bör kräkas. Hundar som har badat i algerna måste spolas av snabbt men noggrant. Man bör även sätta en krage på dem så de inte kan komma åt att slicka på pälsen. Oftast skrivs hunden in för understödande behandling.